

عنوان مقاله:

کاربست نظریه دریافت بر تحلیل مفهوم جنگ در رمان «هرس»

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش زبان و ادبیات فارسی، دوره 21، شماره 68 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

نیکو قاسمی اصفهانی - دانشگاه تهران

ایلمیرا دادور - دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

«نظریه دریافت یا پذیرش» بر نقش پراهمیت خواننده در درک اثر و تحلیل آن تاکید می‌ورزد. ولفگانگ آیزر، از پایه گذاران تئوری دریافت، متن را دارای دو قطب «هنری» و «زیبایی شناسانه» دانسته و از خواننده با عنوان آفرینشگر معنای جدید متن یاد می‌کند. متون مربوط به حوزه ادبیات جنگ در ادبیات معاصر فارسی همواره مخاطبان خود را داشته اند؛ با وجود این، رمان «هرس» از نسیم مرعشی، با بهره جستن از درون مایه و ساختاری متفاوت، موفق شده نگاهی جدید و انتقادی به پدیده جنگ داشته باشد. مقاله حاضر، با بهره جستن از آرای آیزر، در زمینه زیبایی شناسی دریافت اثر، در ابتدا به بررسی قطب های دوگانه متن پرداخته، سپس به عناصری که توانسته اند دریافت متفاوتی را از جنگ ارائه دهند، اشاره می‌کند و در نهایت، به نقش کلیدی خواننده در فرآیند تولید معنای جدید و خوانش خلاهای متن می‌پردازد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که رمان هرس با بهره جستن از شیوه های خلاق و نوین داستان نویسی و درهم شکستن کلیشه های مربوط به مفهوم جنگ، توانسته است افق انتظار خواننده ایرانی را در ارتباط با این مفهوم و پیامدهای انسانی آن تغییر داده و پاسخ گوی ذهن پرسشگر خواننده معاصر باشد.

کلمات کلیدی:

ادبیات جنگ، هرس، نسیم مرعشی، نظریه دریافت، ولفگانگ آیزر.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1886210>

